

Boeren voor Natuur

Tussen agrarisch natuurbeheer en aankoop en
beheer

Anton Stortelder

Tegengestelde doelen

Gangbare landbouw

homogeniteit
voedselrijk
relatief droog
productie maximaal
1 soort dominant
bewerking voorjaar

Natuur

heterogeniteit
voedselarm
zeer nat-droog
productie laag
veel soorten
geen beheer voorjaar

- Problemen ontstaan waar ze elkaar raken
- Landschapselementen verdwijnen

Boeren voor Natuur-Natuurgericht bedrijf

als oplossing

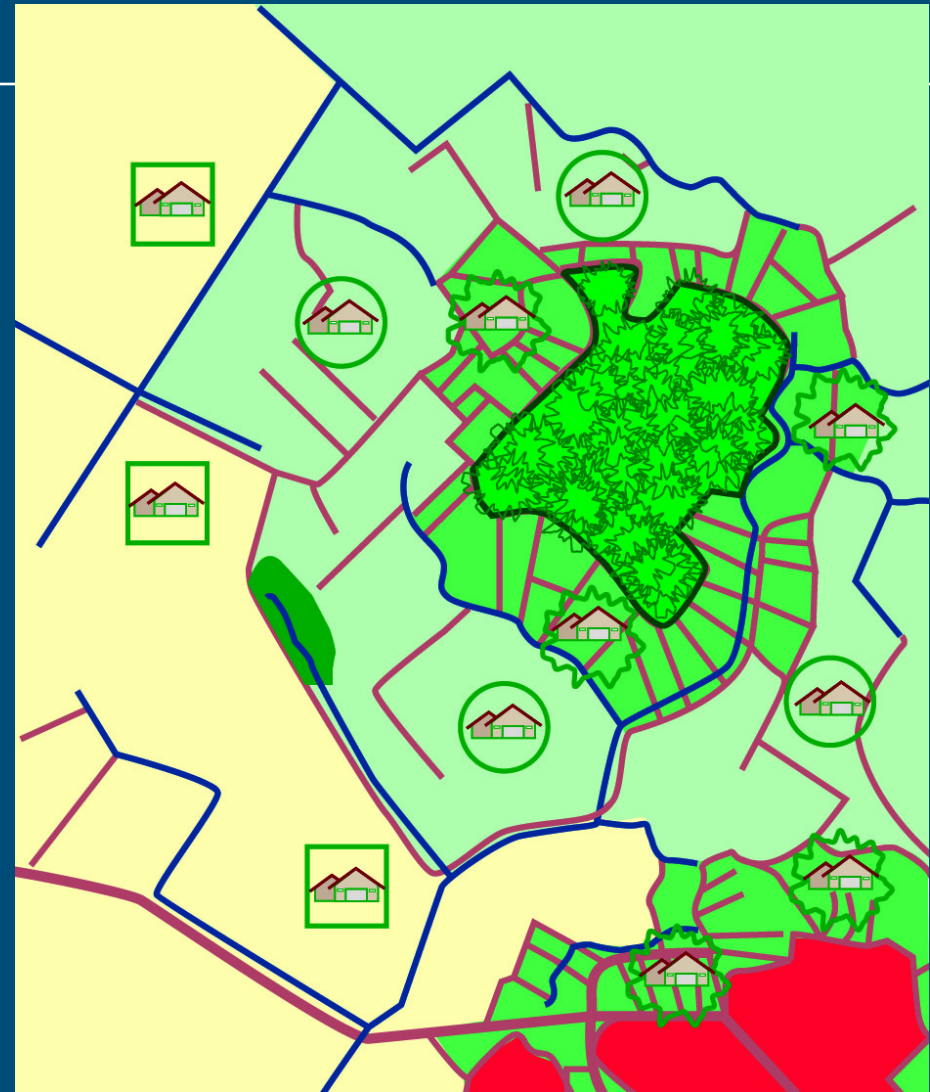
- Geen input van mineralen in de vorm van kunstmest, krachtvoer, ruwvoer en chemie
- Toleren van hogere (grondwater)standen
- Lange termijn afspraken (30 jaar)
- Positief effect op ecologie, water, landschap, maatschappij
- Maatschappij betaalt de inkomensderving

Wat is er anders?

- **Bedrijfssysteem:** voorwaardenscheppend voor natuur i.p.v. natuurdoeltypen per perceel
- Ondernemerschap boer centraal
- Lange termijn (30 jaar. i.p.v. 6 jaar)
- Afspraken m.b.v. erfdiensbaaaheden
- Regionale (co-)financiering
- Gaat verder dan agrarisch natuurbeheer, maar boer blijft wel eigenaar grond
- Goedkoper dan aankoop (25 kE i.p.v. 50kE)

In heel Nederland?

- Natuurgericht bedrijf is geschikt voor
  - Stadsranden
  - EHS/ Natura 2000
  - Nationale Landschappen
  - Waterwingebieden
  - Stroomgebieden

Waar nu?

- Twee pilots Boeren voor Natuur
  - Landgoed Twickel
  - Polder van Biesland
- Vergelijkbare aanpak:
  - Boxtel (landgoedaanpak)
  - Keizersrande bij Deventer (natuurderij)
  - Veluwe beken
  - Oude Willem (Dr/Fr)?

Pilots Boeren voor Natuur

- 4 boerenbedrijven in Overijssel en Zuid-Holland
- Twickel (3) en Biesland (1)
- Gefinancierd door Rijk, provincie, gemeenten, waterschappen, stadsregio's
- Staatssteuntoets (EU) doorlopen (2006 en 2007)
- Geld voor 20/30 jaar, pilot voor 10 jaar, evaluatie na 5 jaar (2013)
- Veel maatschappelijke betrokkenheid

